

W. WARREN WAGAR A JEHO PODOBY BUDÚCEJ GLOBÁLNEJ CIVILIZÁCIE

Ivan KLINEC

W. WARREN WAGAR AND HIS IMAGES OF FUTURE GLOBAL CIVILIZATION

Sustainability - Environment - Safety '2018

ABSTRAKT

W. Warren Wagar (1932-2004) bol popredným americkým futuroológom a historikom. Známy sa stal kombináciou svojho záujmu o históriu a o budúcnosť. Pôsobil ako profesor na oddelení histórie na State University of New York v Binghamtone v USA. Prednášal kurzy histórie a budúcnosti. Zaoberal sa tiež vytváraním vízií alternatívnych budúcností svetovej civilizácie. Napísal a publikoval 18 kníh, v ktorých sa zaoberal témami spojenými s budúcnosťou.

KLúčové slová: futuroológ, historik, budúcnosť, spoločnosť, vízie

ABSTRACT

W. Warren Wagar (1932-2004) was a leading American futurologist and historian. Known is a combination of his interest in history and the future. He served as Professor of History at the State University of New York in Binghamton, USA. He lectured on history and future courses. He also dealt with the creation of a vision of the alternative future of world civilization. He wrote and published 18 books on topics related to the future.

Key Words: futurologist, historian, future, society, vision

Úvod

W. Warren Wagar (1932-2004) bol popredným americkým futuroológom a historikom. Známy sa stal kombináciou svojho záujmu o históriu a o budúcnosť. Pôsobil ako profesor na oddelení histórie na State University of New York v Binghamtone v USA.

Prednášal kurzy histórie a budúcnosti. Zaoberal sa tiež vytváraním vízií alternatívnych budúcností svetovej civilizácie. Napísal a publikoval 18 kníh, v ktorých sa zaoberal témami spojenými s budúcnosťou.

Dielo

W. Warren Wagar je autorom následovných kníh a knižných publikácií H.G.Wells and the World State (1961) (1971) (2003), The City of Man. Prophecies of a World Civilization in Twentieth Century

Thought (1963), Science, Faith and Man. European Thought Since 1914 (editor) (1968), Idea of Progress Since the Renaissance (editor) (1969), History and the Idea of Mankind (editor) (1971), Building The City Of Man. Outlines Of A World Civilization (1971), Secular Mind. Transformations of Faith in Modern Europe (editor) (1982), Terminal Visions. The Literature of Last Things (1982), H.G.Wells and the Genesis of Future Studies¹ (1983), A Short History of the Future² (1989) (1992) (1999), The Next Three Futures. Paradigms of Thing to Come³ (1991) (1992), Memoirs of the Future (2001), The Open Conspiracy. H.G.Wells on World Revolution⁴ (2001) (2002), H. G. Wells. Traversing Time⁵ (2004).

W. Waren Wagar sa špecializoval na život a dielo známeho spisovateľa science-fiction Herberta Geoga Wellsa. Bol obdarený nevšedným nadaním imaginácie. Tento svoj dar spájal s neobyčajnou pracovitosťou. Ako trinásťročný napísal 151 stranovú knihu Filozofia pokroku a ako devätnásťročný mal prečítaných všetkých 120 kníh H. G. Wellsa.

Budúce podoby globálnej civilizácie

Jeho najpopulárnejšou knihou sa stala Short History of the Future - Krátka história budúcnosti⁶, ktorú publikoval v roku 1989 a v rokoch 1992 a 1999 publikoval jej revidovanú verziu. Táto kniha má formu pamätí písaných v roku 2200, v ktorých autor popisuje tri predchádzajúce svetové poriadky, ktorými prešla Zem počas svojej existencie do roku 2200⁷.

Výstižné charakteristiky týchto svetových poriadkov udávajú už názvy jednotlivých častí knihy.

Prvú nazval Earth, Inc. – Zem, a.s. a popisuje tu korporatívnu globálnu ekonomiku. Táto trvala zhruba do polovice 21.storočia a skončila veľkou depresiou v roku 2038 a jadrovou vojnou v roku 2044⁸.

Druhú časť knihy nazval Red Earth – Červená Zem a popisuje tu socialistické svetové spoločenstvo⁹.

A tretiu časť nazval The House of Earth – Dom Zeme a popisuje tu svetovú spoločnosť usporiadanú na princípoch New Age v podobe decentralizovaného poriadku autonómnych spoločností¹⁰.

V knihe The Next Three Futures. Paradigms of Things to Come – Nasledujúce tri budúcnosti. Paradigmy vecí, ktoré prídu¹¹ (1991) (1992) sa Wagar zaoberal tromi hlavnými smermi futurologického myslenia: technoliberalným, radikálnym a kontrakultúrnym. Tieto potom premietol do troch možných podôb prichádzajúcich kultúrnych epoch. Wagar v tejto knihe prezentoval svoj vhl'ad do diverzifikovaného futurologického bádania.

¹ Wagar, W. Warren (1983) : H.G.Wells and Genesis of Future Studies. In: World Future Society Bulletin, January / February 1983

² Wagar, W. Warren (1992): A Short History of the Future. Second Edition. Afterword by Immanuel Wallerstein. Adamantine Studies on the 21st Century. Adamantine Press Limited, London, UK

³ Wagar, W. Warren (1991): The Next Three Futures. Paradigms of Things to Come. Greenwood Press, Westport, Connecticut, Wagar, W. Warren (1992): The Next Three Futures. Paradigms of Things to Come. Foreword by Edward Cornish. Adamantine Studies on the 21st Century. Adamantine Press Limited, London, UK

⁴ Wagar, W. Warren (2002): The Open Conspiracy. H. G. Wells on World Revolution. Introduction by W. Warren Wagar. Praeger Studies on 21st Century. Praeger, Westport, Connecticut, London, UK

⁵ Wagar, W. Waren (2004): H. G. Wells. Traversing Time. Wesleyan University Press, Middletown, Connecticut

⁶ Wagar, W. Warren (1992): A Short History of the Future. Second Edition. Afterword by Immanuel Wallerstein. Adamantine Studies on the 21st Century. Adamantine Press Limited, London, UK

⁷ Tamtiež.

⁸ Tamtiež.

⁹ Tamtiež.

¹⁰ Tamtiež.

¹¹ Wagar, W. Warren (1991): The Next Three Futures. Paradigms of Things to Come. Greenwood Press, Westport, Connecticut, Wagar, W. Warren (1992): The Next Three Futures. Paradigms of Things to Come. Foreword by Edward Cornish. Adamantine Studies on the 21st Century. Adamantine Press Limited, London, UK

Znalec diela H. G. Wellsa

W. Warren Wagar dopodrobna poznal a analyzoval dielo H. G. Wellsa. Podrobne sa zaoberal najmä podobami budúcnosti prezentovanými v jeho jednotlivých knihách. Wellsove predstavy o budúcnosti resp. jeho vízie svetového štátu výrazne ovplyvnili myslenie W. W. Wagara, čo možno zreteľne vidieť pri jeho stvárnení alternatívnych podôb budúceho sveta. Wagar považoval H. G. Wellsa za zakladateľa modernej futurologie.

W. W. Wagar publikoval v roku 1961 knihu nazvanú H. G. Wells and the World State - H. G. Wells a svetový štát, kde sa zaoberal najmä Wellsovými víziami svetového štátu a jeho možnej podoby.

V roku 2001 Wagar vydal knihu The Open Conspiracy. H. G. Wells on World Revolution – Otvorená konšpirácia. H. G. Wells o svetovej revolúcii¹². Táto kniha obsahuje okrem Wagarovho textu aj reprint knihy H. G. Wellsa Open Conspiracy¹³, ktorá bola vydaná v roku 1928.

V roku 2004 stihol ešte vydať knihu H. G. Wells. Traversing Time – H. G. Wells. Putujúc časom¹⁴, v ktorej sa podrobne zaoberá dielom H. G. Wellsa.

Podielom H. Wellsa na vytvorení futurologie sa Wagar zaoberal aj v článku H. G. Wells and Genesis of Future Studies – H. G. Wells a genéza štúdií budúcnosti¹⁵ (1983).

Medzi najznámejšie a najpopulárnejšie knihy W. Warrena Wagara patria The City of Man: Prophecies of a World Civilization in Twentieth Century Thought – Mesto človeka: Proroctvá svetovej civilizácie v myslení dvadsiateho storočia (1963), Building the City of Man. Outlines of a World Civilization – Budovanie mesta človeka. Obrisy svetovej civilizácie (1971), Good Tidings. The Belief in Progress from Darwin to Marcuse – Dobré zvesti. Viera v pokrok od Darwina po Marcusseho (1972), Terminal Visions. The Literature of Last Things – Konečné vízie. Literatúra posledných vecí (1982).

Wagar sa tiež intenzívne zaoberal myšlienkami pokroku a vo svojich knihách podrobne zmapoval ako sa menila viera v ľudský pokrok.

Viera v pokrok sa podľa jeho slov stala náboženstvom moderného človeka. Človek ešte dlho po strate dotyku s transcenciou pokračuje vo viere, že história zaznamenáva jeho postupné približovanie sa dokonalosti.

ZÁVER

W. Warren Wagar vyučoval viac ako tridsať rokov kurz svetových problémov zameraný na budúcnosť a stal sa tak priekopníkom výučby budúcnosti na univerzitách. Naplnil tak víziu svojho veľkého vzoru H. G. Wellsa, ktorý už na začiatku minulého storočia hovoril a písal o potrebe vedy o budúcnosti a tiež o potrebe profesorov, ktorí budú špecializovaní na výučbu predvídania a myslenia o budúcnosti.

¹² Wagar, W. Warren (2002): The Open Conspiracy. H. G. Wells on World Revolution. Introduction by W. Warren Wagar. Praeger Studies on 21st Century. Praeger, Westport, Connecticut, London, UK

¹³ Wells, Herbert G. (2002): The Open Conspiracy. H. G. Wells on World Revolution. In: Wagar, W. Warren (2002): The Open Conspiracy. H. G. Wells on World Revolution. Introduction by W. Warren Wagar. Praeger Studies on 21st Century. Praeger, Westport, Connecticut, London, UK

¹⁴ Wagar, W. Warren (2004): H. G. Wells. Traversing Time. Wesleyan University Press, Middletown, Connecticut

¹⁵ Wagar, W. Warren (1983) : H.G.Wells and Genesis of Future Studies. In: World Future Society Bulletin, January / February 1983

ZOZNAM BIBLIOGRAFICKÝCH ODKAZOV

- Klinec, Ivan (2005): W. Warren Wagar - vizionár, ktorý sa zaoberal dielom H. G. Wellsa. klinec.blog.sme.sk, 20. 2. 2005
- Wagar, W. Warren (1983) : H.G.Wells and Genesis of Future Studies. In: World Future Society Bulletin, January / February 1983
- Wagar, W. Warren (1992): A Short History of the Future. Second Edition. Afterword by Immanuel Wallerstein. Adamantine Studies on the 21st Century. Adamantine Press Limited, London, UK
- Wagar, W. Warren (1991): The Next Three Futures. Paradigms of Things to Come. Greenwood Press, Westport, Connecticut
- Wagar, W. Warren (1992): The Next Three Futures. Paradigms of Things to Come. Foreword by Edward Cornish. Adamantine Studies on the 21st Century. Adamantine Press Limited, London, UK
- Wagar, W. Warren (2002): The Open Conspiracy. H. G. Wells on World Revolution. Introduction by W. Warren Wagar. Praeger Studies on 21st Century. Praeger, Wesport, Connecticut, London, UK
- Wagar, W. Waren (2004): H. G. Wells. Traversing Time. Wesleyan University Press, Middletown, Connecticut
- Wagar, W. Warren (1983) : H.G.Wells and Genesis of Future Studies. In: World Future Society Bulletin, January / February 1983
- Wells, Herbert G. (2002): The Open Conspiracy. H. G. Wells on World Revolution. In: Wagar, W. Warren (2002): The Open Conspiracy. H. G. Wells on World Revolution. Introduction by W. Warren Wagar. Praeger Studies on 21st Century. Praeger, Wesport, Connecticut, London, UK

ADRESA AUTORA

Ing. Ivan KLINEC Ekonomický ústav SAV,
Šancová 56, 81105 Bratislava, Slovenská republika
e-mail: ivan.klinec@gmail.com

RECENZIA TEXTOV V ZBORNÍKU

Recenzované dvomi recenzentmi, členmi vedeckej rady konferencie. Za textovú a jazykovú úpravu príspevku zodpovedajú autori.

REVIEW TEXT IN THE CONFERENCE PROCEEDINGS

Contributions published in proceedings were reviewed by two members of scientific committee of the conference. For text editing and linguistic contribution corresponding authors.